

ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА,

№

94.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 25-го Ноября — 1838 — Wilno. Piątek. 25-go Listopada.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТИЯ.

В и л ь н а .

20-го ч. сего Ноября, городъ нашъ торжествовалъ день возшествія на Престоль Его Императорскаго Величества. Въ 11 часовъ утра Господинъ Виленскій Военный Губернаторъ, Гродненскій, Минскій и Бѣлостокскій Генераль-Губернаторъ, Генераль-Адъютантъ Князъ Долгоруковъ, изволилъ принимать съ поздравлениемъ Гг. Военныхъ и Гражданскихъ Чиновниковъ и Дворянство. По отслуженіи Божественной Литургіи въ Дворцовой Церкви, при многочисленномъ собраніи въ Присутствіи Его Сиятельства Генераль-Губернатора и Его Превосходительства Корпуснаго Командира Г. Генераль-Адъютанта Барона Гейсмана, совершено было благодарственное молебствіе съ колѣно-преклоненіемъ и воспѣтіемъ многолѣтія Его Императорскому Величеству и всему Августѣйшему Императорскому Дому.

Во всѣхъ храмахъ прочихъ исповѣданій, въ тоже время, возсылаемы были благодарственные молебствія.

Бечеромъ городъ иллюминованъ.

Всерадостѣйшій день сей заключенъ блистательнымъ баломъ, даннымъ Его Сиятельствомъ Господиномъ Виленскимъ Военнымъ Губернаторомъ.

Санктпетербургъ, 17-го Ноября.

Высочайшею Грамотою отъ 18 Сентября, Вице-Директоръ Департамента Развыхъ Податей и Сборовъ Статскій Советникъ Базилевский, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ: Ордена Св. Станислава 2-й степени.

— По Указу Его Императорскаго Величества, Прavitelstvuyushchij Senat слушали: во 1-хъ предложеніе Господина Министра Юстиціи, Тайного Советника и Кавалера Дмитрия Васильевича Дащкова, отъ 8-го сего Октября, слѣдующаго содержанія: по Высочайшему повелѣнію въ Министерствѣ Юстиціи разсматривалось дѣло объ оставшемся послѣ умершаго Генераль-Адъютанта Бистрома духовномъ завещаніи, которое имъ не подписано. По собраніи свѣдѣній, съ Господинъ Министръ входилъ по сему дѣлу съ представлениемъ въ Комитетъ Гг. Министровъ, по положенію资料 Его Императорскаго Величества изволилъ находить, что завѣщаніе Генераль-Адъютанта Бистрома, какъ имъ неподписанное и необлеченнное прочими узаконенными формами, не могло бы быть призвано дѣйствительнымъ; но имъ въ виду, что одинъ изъ наследниковъ Генерала Бистрома племянникъ его Камерь-Юнкер Николай Бистромъ за себя и за брата своего Гвардій Ротмистра Ардаліона Бистрома, по его довѣренности, далъ письменный отзывъ въ томъ, что завѣщаніе сие содержитъ

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

W I L N O .

Dnia 20-go teraźniejszego Listopada, miasto nasze uroczyście obchodziło rocznicę Wstąpienia na Tron NAJJAŚNIEJSZEGO CESARZA JEGO MOŚCI. O godzinie 11-ej z rana, Pan Wileński Wojenny Gubernator, Grodzieński, Miński i Białostocki Jeneral-Gubernator, Jeneral-Adjudant, Xiąże Dolgorukow, przyjmował powinszowania PP. Wojskowych i Cywilnych Urzędników i Dworzanstwa. Po Mszy Świętej, w Kaplicy Pałacowej, wówród licznego zgromadzenia, w obecności Jaśnie Oświeconego Pana Jeneral-Gubernatora i Jaśnie Wielmożnego Dowódzcy Korpusu P. Jeneral-Adjutanta Barona Geismara, odprawione były dziękczynne modły z przykłnieniem i zaśpiewaniem długich lat JEGO CESARSKIEJ MOŚCI i całemu NAJJAŚNIEJSZEMU CESARSKIEMU Domowi.

We wszystkich Świątyniach innych wyznań, w tymże czasie, odprawiły się dziękczynne modły.

Wieczorem miasto było oświecone.

Najradośniejszy dzien ten zakończony został świętym balem, przez Jaśnie Oświeconego Pana Wileńskiego Wojennego Gubernatora danym.

Sankt-Petersburg, 17-go Listopada

Przez Najwyższy Dyplomat, 18-go Września, Vice-Dyrektor Departametu Różnych Podatkow i Poborow Radica Stanu Bazylewski, Najłaskawiej mianowany Kawalerem Orderu Św. Stanisława drugiego stopnia.

— Wedle Ukazu JEGO CESARSKIEJ MOŚCI, Rządzący Senat słuchali: naprawidł, przełożenia Pana Ministra Sprawiedliwości, Radcę Tajnego i Kawalera Dymitra Waślewicza Daszkowa, pod dniem 8-m teraźniejszego Października, brzmienia następującego: z Najwyższego Rozkazu w Ministerium Sprawiedliwości rozpatrywana była sprawa o pozostały po zmarłym Jeneral-Adjutancie Bystromie testamencie, przez niego nie podpisany. Po zebraniu wiadomości, tenże Pan Minister czynił w tej rzeczy przedstawienie do Komitetu PP. Ministrów, po którego postanowieniu JEGO CESARSKA MOŚĆ raczyła znajdować, że testament Jeneral-Adjutanta Bystroma, jako przezeń nie podpisany i nie mający innych form prawem przepisanych, nie mógłby być uznany za ważny; ale mając na względzie, że jeden z sukcesorów Jeneralka Bystroma, jego synowiec, Kamer-Junker Nikołaj Bystrom za siebie i za brata swego Rotmistrza Gwardii Ardaliona Bystroma, na mocu jego plenipotencji, dał na piśmie odezwę taką, że testament ten zawiera w sobie istotną wolę zmarłego i dobrowolnie obowiązał się wypełnić go we wszystkich częściach oprócz, majątku ma-

въ себѣ точную волю умершаго и обязалася добровольно исполнить оное во всѣхъ частяхъ за исключениемъ Маоратскаго имѣнія, о которомъ послѣдовало особое повелѣніе, Высочайше соизволилъ разрѣшить на семь основаній приведеніе означенной воли умершаго Генераль-Адъютанта Бистрома въ исполненіе и предоставить Правительствующему Сенату сдѣлать о томъ зависающее распоряженіе. О таковомъ Высочайшемъ повелѣніи онъ Господинъ Министр Юстиціи предлагаетъ Правительствующему Сенату къ надлежащему исполненію, прилагая при семъ завѣщеніе Генераль-Адъютанта Бистрома, подпись племянника его Николая Бистрома и копію еъ довѣренности другаго племянника Ардаліона. При семъ онъ Господинъ Министр Юстиціи доводитъ до свѣдѣнія Правительствующаго Сената, что обѣ исполненіи 3-й статьи завѣщенія на счетъ Маората въ Царствѣ Польскомъ, сдѣлано особое распоряженіе. Во 2-хъ, упомянутыя приложения, въ коихъ значится! А.) Въ духовномъ завѣщеніи Бистрома, „Во имя Отца и Сына и Святаго Духа, Пріобрѣти все, что имѣль и оставляю по смерти моей, вѣрою и усердию службою Царямъ моимъ и Отечеству, и умираю въ твердой увѣренности, что послѣдняя воля моя, хотя бы она и не была облечена въ законныя формы, должна быть священна для прамыкъ наследниковъ моихъ и для блюстителей законовъ; въ противномъ случаѣ повергаю ее къ стопамъ Милосерднаго Государя Императора со всеподданіемъ просьбою Всемилостивѣйшему повелѣть привести ее въ исполненіе, безъ всякаго измѣненія. Объявляю ее въ полной памяти, чувствуя и разумѣ: Первое, исклонителемъ завѣщенія моего, какъ письменно такъ и словесно объявленного, назначаю я Адъютанта моего Валеріана Шеміота, давшаго мнѣ клятвенное обѣщаніе въ точности его выполнить. Второе, проводить бренные останки мои въ Маоратъ или въ драгоценное отечество, которому служилъ и съ пламенною любовью и усердіемъ въ продолженіи полѣвъка и предать ихъ родной землѣ. Третье, Высочайше пожалованій мнѣ Государемъ Благодѣтелемъ Маоратъ въ Царствѣ Польскомъ переходить въ руки старшаго изъ племянниковъ моихъ Николая Бистрома, съ тѣмъ, чтобы онъ обазался за себя и наследниковъ раздѣлить съ меньшимъ братомъ своимъ Ардаліономъ Бистромомъ и его Потомствомъ ежегодные доходы Маората поровну. Четвертое, племянникъ Вѣрѣ Аршеневской завѣщаю сеебрачный сервизъ, въ Петербургѣ мною оставленыи, равно столовое бѣлье, фарфоровую и кухонную посуду. Пятое, Хрустальный сервизъ, тѣмъ же хранящійся, дарю въ знакъ памяти другу моему Флигель-Адъютанту Его Величества Полковнику Круглову. Шестое, Благопріобрѣтенное имѣніе близъ Ямбурга, состоящее изъ двухъ участковъ земли, завѣщаю я въ пожизненное пользованіе пятерымъ драгоцѣнѣйшимъ мнѣ лицамъ, племянникамъ моимъ: Николаю и Ардаліону, племянницѣ Вѣрѣ и друзьямъ моимъ Полковнику Михаилу Круглову и Адъютанту моему Валеріану Шеміоту, на слѣдующихъ основаніяхъ: чтобы поля и луга были обработываемы наемными людьми (какъ нынѣ) и содержимы въ порядкѣ изъ доходовъ учрежденного тѣмъ хозяйства, осталная же часть оныхъ обращаема на постепенное устройство въ Ямбургѣ маленькаго Богоугоднаго заведенія, преимущественно для уѣтчныхъ солдатъ Гвардейскаго Корпуса; управление хозяйствомъ и дѣлами открытой въ имѣніи семь ломки песчанаго камня (Sandstein) должно быть вѣтрено одному лицу по выбору владѣтелей; десять процентовъ съ чистаго дохода этой каменоломни пріобщаются ежегодно къ доходамъ съ пашни въ пользу заведенія для инвалидовъ: осталная за тѣмъ сумма дѣлится на пять равныхъ частей между пожизненными владѣтелями, со смертю же каждого изъ нихъ одна часть поступаетъ въ пользу заведенія и такимъ образомъ со временемъ и цѣлью переходить въ полное распоряженіе и вѣчное владѣніе. Седьмое, Экипажъ мой за границю при мнѣ находящійся, равно, какъ и всѣ безъ исключенія вѣщи, здѣсь по смерти моей мною оставляемы, подаришь я въ знакъ памяти Адъютанту моему Валеріану Шеміоту въ воспоминаніе о другѣ, котораго съ сыновнею любовью берегъ, закрылъ глаза и проводилъ въ могилу. Восьмое, Гардеробъ мой здѣсь при мнѣ и въ Петербургѣ находящійся, завѣщаю я Камердинеру моему дѣньщику Василию Лебедеву въ награду за его неусыпныя попеченія, вѣрную и прѣмѣрно-усердную службу. И Девятое, Оставляя въ наличности семь сотъ червонныхъ и облигаций въ двадцать тысячъ Польскихъ золотыхъ всего прѣмѣрно на тысячу шесть сотъ червонныхъ, я поручаю Шеміоту: а) выдать легаты: камердинеру моему Василию Лебедеву двѣсти пядьдесятъ червонныхъ, и

коратowego, o którym nastaГ osobny rozkaz, Najwyższy raczył dozwolić na tej osnowie przyprowadzenie pominionej woli zmarłego Jenerał-Adjutanta Bystroma do skutku i polecić Rządzącemu Senatowi uczynić należyte o tem rozporządzenie. O tym Najwyższym rozkazie Pan Minister Sprawiedliwości podaje Rządzącemu Senatowi do należyciego wypełnienia, załączając przytym testament Jenerał-Adjutanta Bystroma, assekuracyjego synowca Nikołaja Bystroma i kopią plenipotencyjnego synowca Ardaliona. Przytym Pan Minister Sprawiedliwości doprowadza do wiadomości Rządzącego Senatu, że o wypełnieniu 3-go art. testamentu względnie Majoratu w Królestwie Polskim, osobne zrobiono rozporządzenie. Powtore: wspomnionych załączen, które brzmiały, jak następuje: A) Testament Bystroma „W imię Ojca i Syna i Ducha Świętego. Nabywshy wszystko, co mialem i zostawię po swojej śmierci, wierną i gorliwą służbą moim Monarchom i Ojczyźnie, umieram w moim przekonaniu, że ostatnia moja wola, chociaż nie zachowała formy prawnego, powinna być świętą dla moich sukcesorów i dla stróżów prawa; w razie przeciwnym składam ją ustępu Miłosiernego CESARZA JEGO Moisi z Najuniższą prośbą o Najłaskawsze rozkazanie przyprowadzenia jej do skutku, bez żadnej odmiany. Oświadczam ją przy zupełnej pamięci, uczuciach i zdrowym umyśle: Naprzód: wykonawcę mojego testamentu, tak na piśmie, jak i ustnie objawionego, uznaczam mojego Adjutanta Szemiotę, który mi przysiągł, że ją w akuracji wypełni. Powtore: sprowadzić śmiertelne moje zwłoki do Majoratu albo do drogiej ojczyzny, której stutyem z gorącą miłością i gorliwością w przeciągu pół wieku i oddać je ziemi rodzinnej. Potrzecie: Najłaskawiej nadany mnie przez Monarchę Dobroczynę Majorat w Królestwie Polskim przechodzi do pokolenia starszego z moich synowców Nikołaja Bystroma, z warunkiem, aby się on zobowiązał za siebie i sukcesorów podzielać się z młodszym swym bratem Ardalionem Bystromem i jego potomstwem corocznie dochodami Majoratu po równej części. Poczwarte: Dla synowicy Wiery Arseniewskiej zapisuję serwis srebrny, w Petersburgu przeszemnie zostawiony, również bieliznę stołową, naczynia fajansowe i kuchenne. Popiąte, serwis kryształowy, tamże znajdujący się, daruję na pamiątkę mojemu przyjacielowi Skrzydłowi Adjutantowi Jego Cesarskiej Mości Półkownikowi Krutowi. Poszoste: majątek dobrze nabity pod Jamburgiem, składający się z dwóch uczestków ziemi, zapisuję na dożywocie pięciu drogiem mnie osobom, synowcom moim: Nikołajowi i Ardalionowi, synowicy Wierze i moim przyjaciółom Półkownikowi Michałowi Krutowi i mojemu Adjutantowi Waleryanowi Szemiotowi, na osnowach następujących: aby pola i łąki były zarabiane ludźmi najemnymi (jak teraz) i utrzymywane w porządku z dochodów zaprowadzonego tam gospodarstwa, a pozostała ich część, aby była obracana na stopniowe założenie w Jamburgu małego szpitalu, nadewszystko dla kalekich żołnierzy Korpusu Gwardyi; zarząd gospodarstwem i sprawami odkrytego w tym majątku łomu piaskowca (Sandstein) ma być powierzony jednej osobie z wyboru właścicieli; dziesięć procentów czystego dochodu z tego łomu kamieni przyłączają się corocznie do dochodów gruntowych na rzecz zakładu dla inwalidów: pozostała zatem suma rozdziela się na pięć części równych pomiędzy właścicielami dożywotniemi ze śmiercią za każdego z nich czesci jedna wpływa na rzecz zakładu i tym sposobem z czasem i całość przechodzi w zupełne rozporządzenie i wieczną jego posiadłość. Posiodme, mój pojazd, znajdujący się przy mnie za granicą, jako też wszystkie bez wyjątku rzeczy, tu po mojej śmierci przeszemnie zostawiane, darowane na pamiątkę mojemu Adjutantowi Waleryanowi Szemiotowi, aby przy pominięciu przyjaciela, którego z synowską miłością strzegł zamkał powieki i przeprowadzał do grobu. Po ósmu, moje garderobę, tu przy mnie i w Petersburgu znajdująca się, zapisuję Kamerdynerowi mojemu diencezycyowi Bazylemu Lebiediewu w nagrodę za bezsenną jego troskliwość, wierną, przykładową i gorliwą służbę. I podziewiąte, zostawując w gotówce siedemset czerwonych złotych i w obligacjach dwadzieścia tysięcy złotych Polskich, w ogole około tysiąca sześciuset czerwonych złotych, poruczam Szemiotowi: a) wydać legata: mojemu Kamerdynerowi Bazylemu Lebiediewu dwieście pięćdziesiąt czerwonych złotych, i mojemu diencezycyowi Alexemu Mariejewu sto czerwonych złotych; mojemu diencezycyowi Alexemu Mariejewu (patrz na odwrocie) każdemu w służbie mojej znajdującemu się diencezycyowi skarbowemu roczną placę podług pobieranej przez nich edemnie pensji; b) nagrodzić podług jego uwagi doktorow, którzy mnie leczyli i wypłacić wszystkie długi zagranicę; c) przewieźć śmiertelne moje zwłoki i oddać ziemi rodzinnej. Jeżeli po tem wszystkim pozostanie summa, złączyszy z należącym mnie wyznaczeniem i ze znajdującymi się w schowaniu u Pod-

деньщику моему Алексѣю Марьеву сто червонныхъ; деньщику моему Алексѣю Мартьеву (:см. на оборотѣ:) каждому въ службѣ моей находищему казенному деньщику годовое жалованье по получаемому ими окладу отъ меня; б.) наградить по усмотрѣнію его врачей, меня пользовавшихъ, и уплатить всѣ долги за границею; в.) перевезти бренные останки мои и предать родной землѣ. За тѣмъ если останется сумма, пріобщивъ къ слѣдующему мѣсѧцѣ окладу и хранящимся у Подполковника Степанова четыремъ тысячамъ рублей, уплатить Полковнику Флигель-Адъютанту Крутову долгнаго мною ему семь тысячи пять сотъ рублей и Св. Иконѣ Чудотворца и Угодника Николая тысячу рублей, раздѣлить между дѣтьми покойнаго брата моего Романа Бистрома Николаемъ, Ардаліономъ и Вѣрою на три равныя части. Десатое, Съ Высочайшаго Его Величества Государя Императора соизволенія, завѣщаю сопровождавшую меня въ продолженіи 50 лѣтъ къ побѣдамъ и чести Св. Икону Чудотворца и Угодника Божія Николая славному и драгоцѣнному сердцу моему Гвардейскому Корпусу въ память о старомъ товарищѣ ихъ подиговъ и славы. Аминь. Г. Киссингенъ 1838 года Іюня дня. Б.) Въ подпіску Камерь-Юнкера Двора Его Величества Николая Романова сына Бистрома: нижеподписаній, прочитавъ доставленное въ Министерство Юстиціи духовное завѣщеніе дяди его Генерала отъ Инфanterіи Генераль-Адъютанта Бистрома и бывъ вполнѣ увѣренъ, что завѣщеніе сіе, хотя и неподписанное его дадею, содержитъ въ себѣ однако же точную его волю, въ благоговѣніи къ онѣ обвязуется за себя и за брата своего Гвардіи Ротмистра Ардаліона Бистрома, по его довѣренності, у него въ подлинникѣ прилагаемой, выполнить въ точности завѣщеніе по всѣмъ статьямъ, относящимся до имѣнія, къ коему онъ и братъ его состоять близкайшими наследниками, за исключеніемъ Маіората имѣнія дяди ихъ, о распоряженіи коимъ существуютъ особыя постановленія. И В.) Въ копіи съ довѣренностіи брата упомянутому Николаю Бистрому Ардаліону Бистрому: любезный братъ Николай Романовичъ! Не имѣя возможности по болѣзни своему состоянію моему выѣхѣ же возвратиться въ Россію и кончить семейная дѣла наши, въ счетъ оставшагося послѣ покойнаго роднаго дяди нашего Генерала отъ Инфanterіи Карла Ивановича Бистрома наслѣдства, я прошу васъ принять на себя всѣ по сему случаю предстоящія распоряженія, имѣть хожденіе по дѣламъ, подписывать за меня всѣ бумаги и прошенія въ Присутственныхъ мѣста подавать. Все, что вы по саму учините я вамъ вѣрно и вперед спорить и прекословить не буду. Искренно вамъ преданийшій братъ Ардаліонъ Бистромъ. Въ подлинности подписи Ардаліона Бистрома свидѣтельствуетъ отъ Императорской Р.ссійской Массіи въ Дрезденѣ (29-го Іюля) 10-го Августа 1838. Въ отсутствіи Г. Посланника Рихтеръ повѣренный въ дѣлахъ. Приказали: Для должностного исполненія по вышеизображеному Высочайшему Его Императорскаго Величества повелѣнію послать Камерь-Юнкера Двора Его Величества Николаю Бистрому и Альютанту покойнаго Генерала Бистрома Калеріану Шеміоту указы и таковыми же для свѣдѣнія и должностного, въ чемъ слѣдовать будетъ, исполненія, дать знать всѣмъ Господамъ Министрамъ, Военнымъ Генераль-Губернаторамъ, Военнымъ Губернаторамъ управляющимъ Гражданской частью, Генераль-Губернаторамъ, Градоначальникамъ, Присутственнымъ мѣстамъ, Палатамъ Гражданского Суда, Губернскимъ Судамъ, Губернскимъ Правленіямъ и Правительствамъ; а въ Святѣйшій Правительствующій Синодѣ, во всѣ Департаменты Правительствующаго Сената и Общія оныхъ Собрания сообщать вѣдѣнія. (По 4-му Департаменту.) (Опубл. Правительствующимъ Сенатомъ 51-го Октября 1838 года).

— Въ Апрѣль мѣсяцѣ сего года Г. Министръ Финансовъ уведомилъ Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ, для зависящаго по принадлежности разсмотрѣнія и распоряженія, о поступившемъ къ нему отъ Г-на Новороссійскаго и Бессарабскаго Генераль-Губернатора отношеніи о желаніи Феодосійскаго купечества учредить въ семь городѣ одну ярмарку съ 21-го ч. Мая; при чемъ онъ Г. Генераль-Губернаторъ изъяснилъ, что по его мнѣнію, желаніе Феодосійскаго купечества, можетъ быть удовлетворено безъ затрудненія, а отъ учрежденія сей ярмарки можно ожидать пользы для города Феодосіи. Основываясь на таковомъ удостовѣреніи и не находя равномѣрно къ учрежденію въ г. Феодосії ярмарки никакого съ своей стороны препятствія, онъ Г. Министръ Внутреннихъ Дѣлъ въ то же время представилъ Графу Воронцову сдѣлать къ тому распоряженіе, съ назначеніемъ срока, въ продолженіи коего, сія ярмар-

польскому Степанову czterema tysiącami rubli, wypłata ciwszy Półkownikowi Skrzydłowemu Adjutantowi Kru-towu należne mu odemnie siedm tysięcy pięćset rubli i Świętemu obrazowi Cudotworcy Nikołaja Świętego tysiąc rubli, podzielić między dzieci zmarłego brata mojego Romana Bystroma, Nikofajem, Ardalionem i Wie-ram na trzy równe części. Podziesiąte, Za Najwyższem JEGO CESARSKIEJ Mości zezwoleniem, zapisuję Sw. obraz Cudotworcy Nikołaja Świętego, który miałem z sobą w przeciagu 50-ciu lat idac do zwycięstw i chwały, drogiemu dla serca mojego Korpusowi Gwardyi na pamiątkę starego towarzysza ich dzieł i stawy. Amen. M. Kissingen. 1838 roku, w miesiącach Czerwcu. B) As- sekuracy Kamer-Junkra Dworu JEGO CESARSKIEJ Mości Nikołaja syna Romana Bystroma: niżej podpisany, przeczytawny przesyłany do Ministerium Sprawiedliwości testament stryja jego Jenerala Piechoty Jenerat-Adjutanta Bystroma, i będąc zupełnie przekonany, że testament ten, chocia nie jest podpisany przez jego stryja, zawiera w sobie jednakże rzeczywistą jego woli, świeżie ją szanując obowiązuje się za siebie i za swoego brata Rotmistrza Gwardyi, Ardaliona Bystroma, na mocy jego plenipotancy, tu w autentyczku załączonej, wypełnić w zupełności testament we wszystkich artykułach, odnoszących się do majątku, do którego on i brat jego są najbliżejymi sukcesorami, z wyłączeniem majątku majoratowego ich stryja, o rozporządzeniu którym są osobne postanowienia. I C) Kopia plenipotencyjna brata, danej pominionemu Nikołajowi Bystromowi, przez Ardaliona Bystroma: Kochany Bracie Nikołaju Romanowiczu! Nie mogąc z przyczyny mojej choroby powrócić teraz do Rosji i ukończyć familialnych naszych interesów, względem pozostałości po świętej pamięci rodzonym stryju naszym Jenerale Piechoty Karolu Janowiczu Bystromie sukcesyj, proszę cię przyjąć na siebie wszystkie z tej okoliczności wyniknąć mogące rozporządzenia, mieć staranie około interesów, podpisywać za mnie wszystkie papiery i prośby do miejsc urzędowych podawać. Wszystko, co tylko w tym interesie uczynisz, wierzę i na czas przyszły przeczyć nie będę. Szczerze kochający brat twój Ardalion Bystrom. O autentycznośc dokumentu Ardaliona Bystroma zaświadczenie Cesarska Rossyska Missya w Dreźnie 29-go Lipca (to Sierpnia) 1838 roku. W nieobecności P. Posta Richter sprawujący interesu. Rozkazali: Dla należyciego wypełnienia, podług wyżej opisanego Najwyższego JEGO CESARSKIEJ Mości rozkazu posłać Kamer-Junkrowi Dworu JEGO CESARSKIEJ Mości Nikołajowi Bystromowi i Adjutantowi zmarłego Jenerała Bystroma, Waleryanowi Szemiotowi ukazy i również przez ukazy dla wiadomości i należyciego, co do kogo należeć będzie, wypełnienia, dadziedzieć wszystkim Panom Ministrom, Wojennym Jenerał-Gubernatorom, Wojennym Gubernatorom cywilnym sprawami zarządzającym, Jenerał-Gubernatorom, Naczelnikom miast, miejscom urzędowym i sądowym, Izbow: Sądowi Cywilnemu, Sądowi Gubernialnym i Rządom Gubernialnym i Obwodowym, a do Najświętszego Rządzającego Synodu, do wszystkich Departamentów Rządzającego Senatu i Ogólnych ich Zebrań posłać uwiadomienia. (Z 4-go Departamentu). (Opublikowane przez Rządzający Senat 31-go Października 1838 roku).

— W miesiaku Kwieciu roku teraz. P. Minister Skarbu uwiadomił P. Ministra Spraw Wewnętrznych dla zależącego podług przynależycie i rozpatrzenia i rozporządzenia, o przesyłanym do niego przez P. Noworosyjskiego i Bessarabskiego Jenerał-Gubernatora odniesieniu się, o chęci kupców Teodozyjskich ustanowienia w tem mieście jednego jarmarku od dnia 21-go Maja; przy czym P. Jenerał-Gubernator wyraził, że podług jego zdania, życzenie kupców Teodozyjskich, może bydzie zadość w umieniono bez trudnoſci, a od ustanowienia tego jarmarku można się spodziewać korzyści dla miasta Teodozyi. Polegając na tem zapewnieniu i również, nie znajdując dla ustanowienia w m. Teodozyi jarmarku żadnej ze swej strony przeszkody, P. Minister Spraw Wewnętrznych w tymże czasie zostawił Hrabiechi Voroncowu uczynić do tego rozporządzenia, z naznaczeniem terminu, w przeciagu którego, jarmark ten powinien się odbywać, zaczynając od 21-go Maja, i o tym termi-

ка должна производиться, начиная съ 21-го Мая, и о семь срокъ, просилъ уведомить его. Нынѣ онъ сообщаю ему Г-ву Министру, что по личному соѣщанію Таврическаго Гражданскаго Губернатора съ жителями города, полагается определить для ярмарки десятидневный срокъ, начиная съ 21-го ч. Мая, ежегодно. (Опубл. 1-го Ноября 1838 г.)

— Его Императорское Величество, по представлению Г-на Министра Внутреннихъ Дѣлъ, и положенію Комитета Гг. Министровъ, Высочайше повелѣть соизволилъ, въ 11 день минувшаго Октября, чтобы вольнопрактикующимъ Медикамъ, командируемымъ по дѣламъ службы, выдаваемы были на прѣездъ прогонныя деньги, а также, чтобы за исправленіе ими во время отсутствія уѣздныхъ Врачей должностей ихъ болѣе мѣсяца, производилось имъ жалованье подобно тому, какъ постановлено Во 85 ст. Тома 15 Свода Законовъ учрежденій Врачебныхъ для уѣздныхъ Врачей. (Опубл. 5-го Ноября 1838 г.)

— Въ прошедшій Понедѣльникъ, 7-го Ноября, вечеромъ, показался на Невѣ ледъ, и мосты, часу въ первомъ ночи, были разведены. Въ Вторникъ, 8-го числа, по причинѣ противаго вѣтра, Большая Нева была почти совершенно чиста, и сообщенія съ заречными частями города производились на лодкахъ; Малая Нева, отъ крѣпости до Тюцкова Моста, была покрыта льдомъ, который тамъ и остановился. Сегодня, въ Четвертокъ, 10-го числа, стужа не уменьшается, и жители столицы, при ясной погодѣ, пользуются прекраснымъ зимнимъ путемъ.— Въ прошедшемъ году, ледъ на Невѣ показался также 7-го Ноября, но только утромъ, а не вечеромъ.

— По извѣстіямъ изъ Кронштадта, отъ 6-го Ноября, въ ночи наканунѣ того дня, около береговъ образовался ледъ.

— Изъ Ревеля пишутъ, отъ 4-го Ноября: „Пароходъ *Парижъ*, содержащий постоянныя сообщенія между Гавромъ и Ст. Петербургомъ, былъ задержанъ на послѣднемъ плаваніи изъ Кронштадта, и вместо него отправленъ изъ Гавра, 25-го Октября ст. ст., пароходъ *Городъ Гавръ*, Капитанъ И. Расъ, пароходъ сей пришелъ въ Ревель 3-го Ноября, и по разгрузкѣ немедленно возвратится въ Гавръ.”

— *Портъ Ново-Архангельскъ*, на островѣ Ситхѣ, у Сѣверозападнаго Берега Америки, 20-го Ноября, 1837 года.— Высокоторжественный день восшествія на Всероссійскій престолъ Государя Императора Николая Павловича, 20-го Ноября, празднованъ былъ въ прошедшемъ году и на отдаленнѣйшихъ границахъ полуусѣтнѣй Россіи, на западныхъ берегахъ Америки. Въ Портѣ Ново-Архангельскѣ, въ домѣ Главнаго Правителя колоній, Гвардейскаго Экипажа Капитана 1-го ранга Купреянова, за обѣденнымъ столомъ, общество Гг. офицеровъ и служащихъ въ Портѣ, одушевляемое чувствами безпредѣльной любви и преданности къ Августѣншему своему Монарху, послѣ тоста за здравіе и долголѣтие Его Императорскаго Величества, изъявило живѣйшее желаніе собрать денежную сумму, въ отдаленіи отъ столицы Америкѣ, въ пользу бѣдныхъ, подобно пожертвованіямъ, дѣлающимъ въ сей радостный для Россіи день, не токмо соотечественниками нашими въ Европѣ, но и Азіатами, благоденствующими подъ скипетромъ Великаго Государя, и собранные по подписке восемь сотъ пятнадцать рублей ассигнаціями, предоставили употребить по усмотрѣнію Главнаго Правленія Россійско-Американской Компаниї, которое, исполняя таковое багонамѣренное желаніе Гг. офицеровъ и служащихъ въ Ново-Архангельскѣ, проводило пожертвованія ими деньги въ здѣшній Комитетъ для призрѣнія нищихъ. (С. П.)

Варшава. 10-го Ноября.

На счетъ привоза Польскихъ суконъ въ Одессу, сдѣлано слѣдующее распоряженіе.

а) Польскія сукна, могутъ быть привозимы въ Одессу, какъ транзитомъ, такъ и на складку, съ тѣмъ юднакоже: во 1-хъ, чтобы выпускавшія на потребление въ чертѣ порто-франко Польскія сукна очищавшія были въ Одессѣ полною пошлиною, по Россійско-Польскому тарифу, въ пользу казны, а за тѣмъ, по очисткѣ изъ заклейменія таможеннымъ штемпелемъ, пользовались бы правомъ свободнаго пропуска въ предѣлы Имперіи — и во 2-хъ, чтобы при очисткѣ Польскія суконъ по Россійско-Польскому тарифу, были соблюдаены правила, постановлены для очистки пополнюю товаровъ Польскаго происхожденія, то есть, чтобы они были сопровождаемы свидѣтельствомъ о происхожденіи и имѣли на себѣ надлежащія фабричныя клейма.

б) Сукна Польскаго происхожденія, привозимыя въ Одессу, транзитомъ для отправленія за границу, подлежатъ общимъ правиламъ о транзите товаровъ.

— просілъ го уведоміть. Теразъ Jenerat-Gubernator udzielił P. Ministrowi, że po osobistemъ naradzeniu się Tauryckiego Cywilnego Gubernatora z mieszkaniacami miasta, podaje się określić termin dla jarmarku dziesięciodniowy, zaczynając od 21-go Maja, corocznie. (Opb. przez Rz. Sen. 1 List. 1838 r.)

— Jego Cesarska Mość, po przedstawieniu P. Ministra Spraw Wewnętrznych, i po nastałym postanowieniu Komitetu PP. Ministrow, Najwyżej rozkazac raczył, dnia 11-go zeszłego Października, aby Medykom wolno praktykujacym, komenderowanym z obowiązkow słužby, wydawane były na przejazd pieniądze proponne, a także, aby za sprawowanie przez nich w czasie niebędzcości Medyków powiatowych ich obowiązków wiecej, jak przez miesiąc, wydawana im była płaca tak, jak jest postanowiono w 80-m i 85 m artykułach 15 Tomu Połączenia Praw Urządzeń Medycznych dla Medyków Powiatowych. (Op. przez Rz. Sen. 5 List. 1838 r.)

(G. S.)

— Przeszлego Poniedziałku, 7-go Listopada, wieczorem, ukazał się lod na Newie, i o godzinie pierwszej w nocy podniesiono mosty. We wtorek, d. 8-go, z przyczyny wiatru przeciwnego, Wielka Newa prawie zupełnie była od lodu wolna, i komunikacja z zarzemiami częstiami miasta odbywała się na łodziach; Mała Newa, od twierdzy do Mostu Tuczkowa, była pokryta lodem, który się tam zatrzymał. Dzisiaj, we czwartek, dnia 10-go, zimno się nie zmniejsza, a mieszkańców stolicy, śred pięknej pogody, używają dobrej drogi zimowej.— W przeszłym roku, lod na Newie ukazał się takż 7-go Listopada, z tą tylko różnicą, że z rana, nie wieczorem.

— Podlug wiadomości z Kronstadtu, pod dniem 6-m Listopada, w nocy dnia poprzedzajacego, około brzegu lod się uformował.

— Donoszą z Rewla pod dniem 4-m Listopada: „Parochod *Paryż*, utrzymujacy stałą komunikacyjną między Hawrem a S. Petersburgiem, był zatrzymany w ostatniej żegludze z Kronstadtu, i na jego miejsce wysłano z Hawru, 25-go Października s. k., parochod *Miasto Hawr*, Kapitan J. Ras; Parochod ten przybył do Rewla 5-go Listopada, i po wyładowaniu powrócił niezwłocznie do Hawru.”

— Port Nowo-Archangielsk, na wyspie Sitcha, przy północno-zachodnim brzegu Ameryki, 20-go Listopada, 1837 roku — Rocznica Wysokiej uroczystosci Wstąpienia na Tron Wszech Rossyi NAJJAŚNIEJSZEGO CESARZA NIKOŁAJA PAWEŁOWICZA, 20-go Listopada, obchodzona była w roku przeszłym i na najodleglejszych granicach Rossyi, półswiatu obejmujacej, na zachodnich brzegach Ameryki. W Porcie Nowo-Archangielsku, w domu Głównego rzadcy Kolonij, Ekwipażu Gwardyj Kapitana 1-ej rangi Kuprejanowa, podczas obiadu, zgromadzenie PP. Oficerów i służących w porcie, ozywiane uczuciemi nieograniczonej miłości i poświęcenia ku Najjaśniejszemu MONARSZU swojemu, po spełnionym toascie za zdrowie i długie lata JEGO CESARSKIEJ Mosci, oswiadczyło najżywszą chęć zebrania sumy pieniężnej, w oddalonej od stolicy Ameryce, na rzecz ubogich, podobne do ofiar, czynionych w tym dniu radośnie dla Rossyi, nie tylko przez rodaków naszych w Europie, ale i przez Azyatów, używających pomyslnosci pod berłem Wielkiego MONARCHU, i zebrane osiemset piętnaście rubli assygnacyjnych, poruczyli użyć stosownie do uwagi Głównego Zarządu Russysko-Amerykańskiej Kompanii, która, wypełniając to dobroczynne żądanie PP. Oficerów i służących w Nowo-Archangielsku, przesłała ofiarowane przez nich pieniądze do tureckiego Komitetu na oparzenie ubogich. (P.P.)

Warszawa, 10-go Listopada.

Wzglêdem prowadzenia sukien polskich do Odessy, wydane zostały następujące rozporządzenia:

a) Sukna Polskie mogą bydż prowadzone do Odessy, tak na transito, jakó-też na sklad, z warunkiem: 1) aby od sukna Polskiego, przeznaczonego na konsumcja w obrębie porto-franco, opłacane było cło celne, Rossysko-Polską taryfą przepisaną, i aby ponieszczeniu takowego i oplombowaniu stemplem celnym, przepuszczane było do Cesarstwa; 2) aby przy przejściu od Polskich sukien, podlegały Rossysko-Polskiej taryfie, zachowane były przepisy względem towarów Polskiego pochodzenia obowiązujące, to jest: aby same opatrzone były cechami fabrycznymi i świadectwami swego pochodzenia.

b) Sukna Polskie, na transito przez Odessę prowadzone, podlegają ogólnym przepisom transztowym.

Высочайший Рескриптъ.

Данный на имя Намѣстника Царства Польского, Главнокомандующаго Дѣйствующею Армію, Г-на Генерал-Фельдмаршала Князя Варшавскаго Графа Паскевича Эриганекаго..

Князь Иванъ Федоровичъ. Огличныя заслуги Ваши Мнѣ и отечеству ознаменовались нынѣ новымъ опытомъ, вполнъ Васъ достойнымъ. Среди разнообразныхъ и многотрудныхъ занатій Вашихъ и въ качествѣ Намѣстника Моего въ Царствѣ Польскомъ и по званию Главнокомандующаго Дѣйствующею Армію обращая попечительное вниманіе на всѣ отрасли управлений вами ввѣренныхъ, Вы поставили на степень отличного совершенства основную часть Интенданства Дѣйствующей Арміи, — отчетность въ огромныхъ капиталахъ, на содержаніе Арміи употребляемыхъ. Представивъ еще въ минувшемъ году отчетъ за 1835 годъ, Интенданство отдало нынѣ отчетъ за 1837 годъ къ назначенному сроку; а временна Счетная Комиссія представила полный отчетъ за все время войны въ Царствѣ Польскомъ. Отчеты сїи по обревизованіи въ Государственномъ Контролѣ, найдены совершенно удовлетворительными и въ правильности ихъ выданы надлежащія квитанціи. Семь положено прочное основаніе своевременной отчетности въ военныхъ расходахъ: но переходя отъ успеха въ движении отчетности къ существу самыхъ отчетовъ и къ результатамъ, изъ нихъ извлеченымъ, Я съ живѣвшимъ удовольствіемъ увидѣлъ и здѣсь плоды Вашихъ трудовъ, Вашей попечительности, Вашего неусыпнаго рвения къ пользѣ Государства. Отчетъ за 1831 годъ показываетъ, что въ то время, когда обстоятельства военные требовали всего вниманія Вашего, Вы умѣли присоединить къ доблестямъ знаменитаго Полководца славу попечительного Начальника — своевременнымъ обезспеченіемъ всѣхъ потребностей войскъ и строгаго блюстителя выгодъ казны — важнымъ сокращеніемъ расходовъ, по сметамъ изчисленныхъ. Въ чувствахъ искреннейшей признательности къ столъ отличнымъ заслугамъ Вашимъ, поставляю за особенное удовольствіе изъявить Вамъ Мое полное и совершенное благоволеніе. Пребываю на всегда въ Вашъ благословленій.

На подлинномъ Собственномъ Его Императорскаго Величества рукою подписано:

НИКОЛАЙ.
(О.Г.Ц.П.)

Царское-Село 2-го
Ноября 1838 года.

ИНОСТРАННЫЙ ИЗВѢСТИЯ.

А в с т р і я.

Вѣна, 14-го Ноября.

Пишутъ изъ Венеции, что Государь Цесаревичъ Наслѣдникъ Всероссійскаго Престола, изволилъ прибыть туда съ своею свитою 15 Ноября, въ 3 часа по полудни, подъ именемъ Графа Бородинскаго и остановился въ приготовленныхъ для Его Высочества покояхъ, во дворцѣ, где былъ принять Губернаторомъ провинціи Графомъ Спауръ и Лейтенантъ-Фельдмаршаломъ Штейнингеромъ.

— Графъ Пальфи, директоръ машинъ Маркардъ и фабрикантъ Гельмеръ, нашла способъ дѣлать изъ листового жѣлѣза или другаго металла, пароходы, удобные для плаванія по каналамъ и малымъ рѣкамъ. Пароходы сїи погружаются въ воду только на 14 Вѣнскихъ дюймовъ и требуютъ углѣ вполовину менѣе нежели обыкновенные.

— На большой дорогѣ изъ Тріеста въ Вѣну, близъ Адельсберга, разбойники напали на казенную почту. Ихъ было 20 человѣкъ. Почтальона и кондуктора, такъ сильно прибили, что послѣдній изъ нихъ лежитъ въ означенномъ мѣстечкѣ безъ чувствъ. Разбойники сїи намѣревались напасть на почту, съ которой отправлены были денежныя суммы изъ Государственного банка, но ошиблись во времени, иожидаемая почта прошла уже по совершилъ злодѣйства, что подало поводъ къ противорѣчащимъ слухамъ: некоторые уверали, что заграбленныя суммы простираются до 400,000 реин. гульд. между тѣмъ, какъ разбойники захватили не болѣе 4,000. (О.Г.Ц.П.)

16-го Ноября.

Несколько здѣсь слухъ, будто войско состоящее въ Венгрии, поставлено было на военномъ положеніи, оказалось совершенно ложнымъ; напротивъ мы можемъ увѣдомить на точномъ основаніи, что недавно, исключая баталіоны Галиціи, дѣлали уменьшеніе въ баталіонахъ такъ названного ополченія, въ слѣдствіе чего будетъ уволено въ отпускъ по 20 чел. изъ каждой компаніи.

Na jwykst Reskrypt.
do Namiestnika Królewstwa Polskiego, Głównego dowodzcego Armii czynnej, General-Feldmarszałka Księcia Warszawskiego Hrabi Paskiewicza - Erywanskiego.

Xiażę Janie Synu Teodora! Znakomite zasługi położone przez Was dla MNIE i dla Ojczyzny, odznaczyły się nowym dowodem, zupełnie Was godnym. Pośród różnorodnych i wielu licznych zatrudnień, jako Namiestnik Mój w Królestwie Polskim i jako Główny-dowodzący Armią Czynną, zwrażając troskliwą uwagę na wszelkie gałęzie poruczonej Wam Administracji, postawiliście na stopniu odznaczającej się doskonałości, główną część Intendentury Czynnej Armii — rachunkowość ogromnych kapitałów na utrzymanie wojska przeznaczanych. Złożywszy jeszcze w roku przeszłym rachunki za rok 1835, Intendentura przedstawiła takowe i za rok 1837 w terminie określonym, tymczasowa zaś Komisja Rachunkowa, uskutecniła zupełnie obrachunek z całej epoki wojny w Królestwie Polskim. Wszystkie te rachunki, przejrzane w Kontroli Państwa, uznane zostały za zupełnie usprawiedliwione, w skutek czego, wydane zostały odpowiednie pokwietowania. Tym sposobem została położona stała zasada regularnemu składaniu rachunków z wydatków wojennych. Przechodząc stoli od skutecznie osiągniętego postępu rachunkowości do istoty samychże rachunków i do ich wypadku, z najwyżej zadowoleniem Dostrzegliśmy i w nich owoce Waszych staran, Waszej troskliwości, Waszego nieustającego czuwania nad dobrém Państwa. Rachunek za rok 1831 przekonywa, że w chwili, kiedy wypadki wojenne wymagały całej Waszej uwagi, umieścicie zjednoczyć z zatartami znakomitego Wodza, sławę troskliwego Naczelnika, przez zaspokojenie w czasie właściwym wszystkich potrzeb wojska, a zarazem surowego postrzegacza interesu skarbu, przez znaczne ograniczenie wydatków, etatami oznaczonych. Przenikniony najczulszą wdzięcznością za tak znakomite zasługi Wasze, poczytuję Sobię za szczególną przyjemność oświadczyć Wam z tego powodu Moje całkowite i zupełnie zadowolenie. Pozostaję na zawsze Wam przyjnym.

Na autentycznym Własnym Jego Cesarskiej Mości ręka podpisano:

NIKOŁAJ.

(G.R.K.P.)

Dan w Carskiem-Siole,
2 Listopada 1838 r.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

A U S T R I A.

Wiedeń, 14-go Listopada.

Donoszą z Wenecji, ze w dniu 15 Listopada, o godzinie 5 z południa, zjechał do tego miasta CESARZEWCZ NASTĘPCA Tronu Rossyjskiego, pod przybranym imieniem Hr. Borodińskiego, z nader licznym orszakiem, i raczył wysiąść w przygotowanych dla siebie pokojach w Cesarskim zamku, gdzie był przyjmowany, przez Gubernatora prowincji, Hr. Spaur i Feldmarszałka-Porucznika Steininger. (G.R.K.P.)

— Hrabia Palfy, dyrektor machin Marquard i fabrykant Helmer, wynaleźli sposób budowania parostatków z blachy żelaznej lub innego kruszcu, zdolnych do żeglacji po kanałach i mniejszych rzekach. Te parostatki zanurzają się tylko na 14 cali wiedeńskich i taka jest urządzona, że o połowę mniej potrzebują węgla.

— Na gościnieni, wiodącym z Tryestu do Wiednia, w bliskości Adelsberg, zbójcy napadli na pocztę rządową. Było ich 20. Pocztoliona i konduktora tak mocno zbitli, że ostatni leży bez zmysłów w pomienionym mieście. Zbrodniarze ci mieli zamiar napaść na pocztę, wiozącą pieniądze banku krajowego; omylili się jednak co do czasu: ho właśnie ten wóz wtedy przybywał, kiedy już zbrodnię wykonali. Ztąd też sprzeczne krzyły wieści: bo niektórzy podawali summy skradzione na 400,000 zł. ren., kiedy istotnie tylko 4,000 wynosiła.

Dnia 16.

Obiegająca tu pogłoska, jakoby wojsko znajdujące się w Węgrzech, było na stopie wojennej postawione, pokazała się z gruntu fałszywą; i owszem, możemy dność na pewnej zasadzie, że niedawno, z wyjątkiem batalionów galicyjskich, nastąpiła redukcja w batalionach tak zwanego landweru, w skutku czego będzie rozpuszczonych na ulropy po 20 ludzi z każdej kompanii.

— Придворная военная Комиссия занимается съ некоторого времени разными проектами улучшений по Армии, именно предположено ввести точнейшую отчетливость и управление, улучшение обмундировок и уменьшение дѣлъ службы. На счетъ сего послѣдняго дѣла, напередъ служба въ Нѣмецкихъ полкахъ, будетъ вмѣсто 14 только 10 лѣтъ, въ Италианскихъ полкахъ вмѣсто 10 только 8; какая послѣдуетъ перемѣна въ Венгерскихъ и другихъ полкахъ, неизвѣстно.

— Съ Сербской границы увѣдомляютъ, что Сербская Княгиня съ сыновьями своими Миланомъ и Михаиломъ, поѣхавши родственниковъ съ собой въ Венгрии, отправляется въ Тамесваръ, гдѣ уже давно для нихъ приготовлено помѣщеніе. Княгиня пробудетъ только до весны а молодые Князья путешествовать будутъ по Германіи.— Въ Босніи примѣтны были признаки волненія, между Турецкимъ и Христіанскимъ народонаселеніемъ.

— Переговоры начатые Визирамъ Босніи и Герцоговины съ Черногорскимъ Правительствомъ не только не имѣли никакого результата, ибо Турецкіе Посланники оставили уже Сетинью, во Черногорцы держали на пасть на Турецкій скрѣгъ Микшихи, гдѣ сграбили деревню и увезли изъ нея скотъ. (G.C.)

ПРУССИЯ. Берлинъ, 22-го Ноября.

Съ приглашенными въ столицу пятью главными Президентами Пруссіи провинцій, Министерство производить частыя совѣщанія. Слышно, что для отвращенія недоразумѣній и затрудненій при заключеніи смѣшанныхъ браковъ между Христіанами разныхъ исповѣданій, будеть введено гражданское бракосочетаніе во всемъ Пруссіи Государствѣ. (G.C.)

ФРАНЦІЯ. Парижъ, 18-го Ноября.

Г. Юань, со временемъ своего возвращенія въ Парижъ, щѣть частыя совѣщанія съ Министрами Внутреннихъ и Иностранныхъ Дѣлъ; носятся слухи, что онъ снова поступить въ Министры.

— По общему согласію, памятникъ Мольеру поставленъ будеть на перекресткѣ улицъ Traversi re и Richelieu. Мѣсто это болѣе другихъ удобно по близости своей какъ къ Французскому театру, такъ и къ дому, въ которомъ умеръ Мольерь. Сумма, собранная на памятникъ составляетъ до сихъ поръ только 38,165 фр. а всѣ издержки на сей предметъ составлять вдвое болѣе.

— Г. Ксаверій Мармье, возвратясь изъ поѣздки въ Лапландію, былъ сегодня на аудіенціи у Короля и послѣ того имѣлъ честь быть приглашеннымъ въ Королевскому столу.

— Въ здѣшнихъ газетахъ пишутъ о смерти двухъ знаменитыхъ особы: Герцога Фитцъ-Джемса и Доктора Брусе. Герцогъ Фитцъ-Джемсъ правнукъ Герцога Бервика, побочного сына Короля Якова II и Арабеллы Чорчиль, сестры Герцога Мальборуга, родился въ Версаліи 1776 года. Онъ выѣхалъ во время революціи и еще при консульствѣ исключенъ изъ списка эмигрантовъ. Въ 1814 году назначенъ Адъютантомъ Графа д'Артуа (въ послѣдствіи Короля Карла X) и членомъ палаты Перовъ. Послѣ Іюльскихъ перемѣнъ, присягнуль Королю Французовъ, а въ 1831 году сложилъ съ себя званіе Перъ, по поводу учрежденія наследственного права на это званіе, и послѣ того былъ два раза избранъ, отъ Гаронского Департамента, Членомъ Палаты Депутатовъ. — Брусе, пользовался какъ искусственный медикъ, Европейскою славою. (O.G.C.P.)

— Увѣдомляютъ изъ Туниса отъ 20 ч. пр. м., что Адмиралъ Лаландъ готоъ былъ плыть на Востокъ. Онъ беретъ съ собою изъ Туниса линейные корабли *Jena*, *Santi-Petri* и *Геркулесъ* фрегатъ *Favorite*, бригъ *Палимпсъ* а на пути получить еще въ прибавку линейные корабли *Юпитеръ* и *Тритонъ*, бриги *Буенавиль*, *Сюрпризъ* и *Месанжъ*, составившіе до сихъ поръ эскадру на востокъ подъ начальствомъ Адмирала Галлуа. Обѣ сїи эскадры называемыя до сихъ поръ Африканскую и Восточную, будутъ составлять одну подъ названіемъ: Эскадры Средиземного моря соединенные подъ командою Адмир. Лаланда.

(Съ Испанскихъ границъ.)

Изъ Берги увѣдомляютъ отъ 6 Ноября, что 150 солдатъ гарнизона въ Леридѣ, перешло къ Карлистамъ съ оружіемъ и амуницію. (G.C.)

АНГЛІЯ. Лондонъ, 15-го Ноября.

Замѣчено, что съ некоторого времени проис-

— Nadworna komisja wojsenna, zajmuje się od niejakiego czasu r zniem projektami do ulepszeń w wojsku, a mianowicie ma być zaprowadzona dokladniejsza rachunkowosc i administracyja, ulepszenie w umundurowaniu i zmniejszenie lat słu by. Co do tej ostatniej okoliczności, ma być odtąd służba w p olkach niemieckich zamiast lat 14, tylko 10, w p olkach wloskich zamiast 10, tylko lat 8; jaka zmiana nastąpi w p olkach węgierskich i innych, niewiadomo.

— Donoszą od granicy Serbskiej,  e Xi zna Serbii i jej synowie Milaa i Michał, odwiedziszy krewnych swoich w Węgrzech, udaj  się do Temeswaru, gdzie czek  na nich już dawnej przygotowane mieszkanię. Xi zna zabawi tylko do wiosny, mlodzi za  Xi zeta odb d podróz po Niemczech. — W Bośnii dawa  si  poszczega  oznaki wzburzenia pomiędzy ludności turecką i chrześci『sk .

— Uktady rozpoczęte przez Wezyrów Bośnii i Her-cogowiny z W ladyk  Czernohorec , nie tylko niedoprowadziły do żadnego rezultatu, bo posłannicy tureccy opuścili już Cetenne, ale niespokojni Czernohorecy powa zyli si  wpa c do tureckiego obwodu Mikszchi, gdzie zrabowali wiosk  i byd o  z niej upedzili. (G.C.)

ПРУССІЯ. Berlin, 22 Listopada.

Z powołanymi do stolicy pięciu naczelnymi prezydentami prowincji pruskich, miewa Ministerium częste narady. S tycha , iż dla zapobieżenia nieporozumieniom i trudnościom w zawieraniu ma e stw mieszanych pomiędzy chrześci『anami róznych wyzn , będzie zaprowadzone małeństwo cywilne, w całem państwie pruski m. (G.C.)

ФРАНЦІЯ.

Paryz, dnia 18 Listopada.

Uwa aja ,  e P. Humann, od czasu swego powrotu do Paryza, miewa częste narady z Ministrami; spraw wewnętrznych, i zewnętrznych; wznawia si  też pogloska o wejsci  jego nanowo do gabinetu.

— Już się ostroszcznie zgodzono na postawienie pomnika dla Moliera, na rogu ulic Traversi re i Richelieu. Miejsce to jest najstosowniejsze, bo leży w bliskości domu, w którym Molier zako czy  życie, i tuż przy teatrze Francuzkim. Summy zlo one na pomnik, wynoszą dopiero 38,165 fr., a na pokrycie wszystkich kosztów, wieczej niż dwa razy tyle będzie potrzebne.

— P. Xawery Marmier, wr ociwszy szc e liwie z podróz odbytej do Laponii, mi t dzisiaj u Kr ola posucha nie, a nastąpienie zaszczycony zosta  zaproszeniem na obiad do Kr olewskiego stołu.

— Dzienniki tutejsze umieszcza  doniesienia, o smierci dwóch znaczych osoby: Xięcia Fitz James i doktora Broussais. Xi cie Fitz James by  prawnukiem Xięcia Berwick, naturalnego syna Jakoba II, Kr ola angielskiego i Arabelli Churchill, siostry Xięcia Malboroug. Urodzi  się w Wersalu w roku 1776. Wyda  się podczas rewolucji, atoli jeszcze za konsulatu wykreślony zosta  z listy wychodźców. W roku 1814, zosta  adiutantem i pierwszym kamierjunkrem Hr. Artois, po niejszego Kr ola Karola X-go, oraz cz『onkiem izby parów. Po zmianach lipcowych wykona  przysie gi Kr olowi Francuzów, w roku za  1831 z o y  parostwo, z powodu zniesienia dziedzicznego posiadania tej godnosci, a nastąpienie by  obierany po dwakro t cz『onkiem izby deputowanych z departamentu wyższej Garony. Broussais za , znany ze swojej znakomitej biegli ci w medycynie, zyska  europejską slaw . (G.R.K.P.)

— Pis a  z Tunis pod d. 20 z. m., że Admirals Lalande by  w gotowosci p lynac  na Wschód. Bierze on z sobą z Tunis, okręty liniowe *Jena*, *Santi-Petri* i *Hercules*, fregat  *Favorite*, bryg *Palimur*, po drodze za  otrzyma jeszcze w dodatku okręty liniowe *Jupiter* i *Triton*, brygi *Bougainville*, *Surprise* i *Mesanges*, tworzące az dotąd eskadrę na Wschodzie pod Admiralem Gallois. Te obiedwie eskadry, dotąd zwane afrykańską i wschodnia, b d a tworzy  jedną pod tytułem: Eskadry morza Srodkiemnego, z aczon  w jedną pod rozkazami Admirala Lalande.

(Od granic hiszpańskich).

Z Berga donosz  pod 6 Listopada, że 150 żo niecy z za logi w Lerida, usiek o z pakunkiem i bron  do Karolistów. (G.C.)

АНГЛІЯ.

Londyn, dnia 17-go Listopada.

Zrobiono uwagę, że od niejakiego czasu panuje

ходить чрезвычайный ходъ курьеровъ между здѣшнею столицею и Петербургомъ, Истамбуломъ, Тегераномъ, Бомбаемъ, Мадрасомъ и Калькутою.

— *Naval and Military Gazette* сообщаетъ: „Кажется предположено значительное увеличение войска; Правительство намѣрено эти 6 компаний изъ каждого стоящаго за границами Европы полка, увеличить 700 челов., а 4 резервныя компании 300 челов. Такимъ образомъ къ каждому полку состоящему вынѣ изъ 800, а не болѣе 900 челов. прибылобы по крайней мѣрѣ по 150 челов., что вообще увеличилобы штоту въ 15,000 челов. (G.C.)

17-го Ноября.

Молва о преобразованіи Министерства умолкла. Кажется, что члены совѣта тщательно хотятъ сокрыть тайну; трудно поверить, чтобы Лордъ Мельбурнъ рѣшился явиться на предстоящія засѣданія Парламента, не приготовивъ какихъ либо перемѣнъ въ Министерствѣ. Лордъ Русселъ, сильно ягорченный потерей своей супруги, нѣсколько уже дней, какъ начальствуетъ заниматься дѣлами по своей должности.

— Въ здѣшнихъ журналахъ подтверждаютъ извѣстія помѣщенія въ Дублинскихъ газетахъ, о согласіи Герц. Сассекскаго на вступленіе въ должность Лорда Намѣстника Ирландіи; Лордъ Морпетъ будетъ членомъ совѣта Министровъ и будетъ управлять дѣлами этого края.

— Правительство намѣревается распространить и на Ирландію законъ, принятый на послѣднемъ засѣданіи Парламента, коимъ предписывается духовнымъ лицамъ жить въ своихъ приходахъ. (O.G.Z.P.)

ШВЕЙЦАРІЯ.

Люцернъ, 10-го Ноября.

Князь Меттерніхъ приславъ изъ Венеціи отъ 3 Октября депешу къ Гр. Бомбель, относительно политическихъ выходцевъ. Въ нотѣ своей Князь Меттерніхъ поручаетъ ему представить сейму, что въ слѣдствіе отмѣны 5 Сентября с. г. постановленія состоявшагося 11 Августа 1836 года, по силѣ коего во спрещалось пребываніе въ Швейцарскихъ владѣніяхъ, всѣмъ политическимъ выходцамъ, стекаются туда со всѣхъ сторонъ западной Европы, главнѣйшиe члены общества, называемаго Юная Италия, намѣреваясь поселиться вблизи извѣстныхъ своихъ начальниковъ, избрать Швейцарію средоточіемъ своихъ собрицъ и гибельныхъ своихъ козней, подвергая темъ край сей не малой опасности. Побуждаемый единственно сими причинами, Князь, для пользы самой Швейцаріи, обращаетъ на сіе обстоятельство вниманіе сейма и форпорта, чтобы они добровольно не лишили себя средствъ исполнить долгъ свой, возложеній на нихъ взаимными обязанностями сопредѣльныхъ Государствъ. Въ противномъ же случаѣ, Австрія вынуждена будеть прибѣгнуть къ зависящимъ отъ нея мѣрамъ, чтобы охранить владѣнія свои отъ тѣлѣющей искры матежа и гибели, а въ такомъ случаѣ, не на нее падеть вина за нарушеніе давней тѣсной дружбы обонѣхъ Государствъ. Швейцарія удостовѣрилась уже на опыте, что Австрія всегда готова употребить силу оружія, если дѣло идетъ о поддержаніи законныхъ правъ ея. Впрочемъ, Австрія не требуетъ чтобы Швейцарія руководствовалась ея мнѣніями, а совѣтуетъ только принять такія мѣры, которыя бы ясно показали здоумышленникамъ, что страна сія не можетъ быть надежнымъ убѣжищемъ возмутителей общественного спокойствія и благоустройства соцѣственныхъ Государствъ. (O.G.Z.P.)

ИТАЛІЯ.

Неаполь, 1-го Ноября.

Вчера получено здѣсь телеграфическое извѣстіе о благополучномъ прибытіи Короля и Королевы въ Палермо, где Ихъ Величества были встрѣчены жителями съ восторгомъ. На будущей Недѣль Ихъ В. прибудутъ въ Неаполь для свиданія съ прѣхавшею сюда Англійской Королевою. (O.G.Z.P.)

БЕЛГІЯ.

Брюссель, 16-го Ноября.

На сегодняшнемъ засѣданіи Цалаты Сенаторовъ, происходили пренія объ адресѣ на Королевскую рѣчъ, который наконецъ былъ присягъ единогласно 27 присутствовавшими членами. Во время преній, предложено было Министру Иностранныхъ Дѣлъ представить некоторыя объясненія, касательно настоящаго положенія Белгійскихъ дѣлъ, на что Министръ отвѣчалъ, что до сихъ поръ ничего рѣшительного не постановлено, совѣтовалъ притомъ падатамъ послѣдовать примѣру соцѣдей, съ коими продолжаются сіи несо-

надzwyczajny bieg gońcówъ między tutajszą stolicą a Petersburgiem, Stambułem, Teheranem, Bombay, Madras i Kalkutą.

— Czytamy w *Naval and Military Gazette*: „Znaczne powiększenie wojska, zdaje się bydzie zamierzone; Rząd chce te 6 kompanij, z każdego za granicami Europy stoj ego p otku, pomnoży na 700 ludzi, a 4 kompanie zakladowe na 300. Tym sposobem do każdego p otku licz acego dzis 800, a najwięcej 900 głow, przybyloby najmniej po 150 ludzi, co powiększylo piechot  w g olno ci o 15,000 głow.“

Dnia 17-go.

Nic tu teraz nie slychać o zmianach w ministerstwie. Zdaje się, że cz『onkowie gabinetu tajemnicze t『 najtroskliwiej u siebie chowają, bo prawie jest rzecza niepodobna, aby Lord Melbourne, mógł stan c przed nowo zebranym Parlamentem, nie wprowadziwszy wprzód niejakich odmian w gabinecie. Lord Russel, kt『ry z powodu smierci swej ma onki byl bardzo mocno zmartwiony, już od dni kilku zacz si  zajmowa  urzędowemi pracami.

— Tutejsze dzienniki zaprzeczają wiadomościom przez dzienniki Dublińskie ogłoszonym, jakoby Xi a  Szussek mia l przyja  Vice-Królewstwo Irlandii, a Lord Mopeth zosta  cz『onkiem gabinetu i obj c kierunek spraw tego kraju.

— Rząd zamierza rociagnac i do Irlandii uchwał ostatniego parlamentu, obowiazu ca duchownych do mieszkania we wła iwych probostwach. (G.R.K.P.)

СВАЈКАРІЯ.

Lucerna, 10 Listopada.

Ki a  Metternich przyspać pod dniem 8 Października do Hr. Bombelles depes  z Wenecji, tyczącą si  politycznych wychodzo . W niej poleca mu przedstawi  Sejmowi Zwi zko Szwajcarskiego, że z powodu cofniętej w dniu 5 Września b. r. uchwały z dnia 11 Sierpnia 1836 r., zakazującej pobytu na ziemi Szwajcarskiej, wszystkim politycznym wychodzcom, cis a się do niej z różnych stron zachodniej Europy, główni stronicy tak zwanej związku Młode Włochy, mają zamier zgromadzi  si oko swych dobrze znanych naczelników, zamierzają sobie obra  Szwajcary za g owny punkt swego zebrania, i z niej nieszczęscie przynoszące działania przedsi bra ; przez co wystawiłby ją mogli na drogę nader niebezpieczną. Z tego powodu, jedynie działając w interesie samej Szwajcary, zwraca baczno  Sejmu i Vorortu,  eb y się dobrowolnie nie pozwali  szrodków wykonania tych wszystkich zobowiazań, jakie każde państwo winne jest zachowywa , względem sąsiednich krajow; w przeciwnym bowiem razie, Austrya zmuszoną bylaby do użycia wszelkich sposobow w celu zabezpieczenia swych krajow od ci agle tlejącego ogniska rozruchow i nieszczęs , a w tym wypadku nie na nią spadlaby wina z naruszenia dawnej i dobrej obu państw przyjaźni. Wiadomo jest bowiem Szwajcary, z kilkuletniego doświadczenia, że Austrya zawsze jest gotowa użyc swych sił materialnych do utrzymania praw jej sprawiedliwie si  nale ajcych. Zresztą, nie jest myśla Austrya na ruca  swoje zdanie Szwajcary, radzi jej tylko, aby przedsi wzieta takie szrodk , jakimiby otwarcie przekona  mogła knujących rokosze, że jej ziemia nie może słu y  za punkt bezpiecznego zbierania się tym wszystkim, którzy zamierzali podkopywa  spokojno  i dobry byt państw sąsiednich. (G.R.K.P.)

ВОЛОСЬКИЕ.

Neapol, 1 go Listopada.

Nadesz la tu wzoraj telegrafem wiadomo , o szc sliw m przybyciu oboja Królewstwa Im c do Palermu, gdzie od mieszka , z najwyższym przyjmowanym byli zapaleniem. W przysz lym tygodniu zjad  Królewstwo Im c do Neapolu, dla powitania przybyl  tam  Królowej Angielskiej. (G.R.K.P.)

БЕЛГІЯ.

Bruxella, 16 Listopada.

Nadzisjczem posiedzeniu iżby senatorskiej, toczy  się rozprawy nad adresem odpowiednim na mo w tronową, który nakoniec przez 27 obecnych cz『onkow jednomy slnie przyjety zosta . S r d sporów, zj dano od Ministra spraw zagranicznych niektórych objasnie , co do tera nieszego po ozenia Belgii, na co Minister odrzekł, że wszystko to, co teraz powiedziec może, ogranicza się na tem, i z dotychczas nie stanowczego nie uchwalono. Zresztą, radzi  zbie na sladowanie w tej mierze umiarkowanie s siedow, z którymi obecnie to-

гласія, и подобно имъ, избѣгать вопросовъ, могущихъ повредить дѣлу.

— На засѣданіи Палаты Депутатовъ Министръ Финансовъ представилъ бюджетъ Государственнымъ доходамъ и расходамъ на 1839 годъ, изъ коего оказывается, что налоги определенные постановленіемъ штатовъ, не только покроютъ всѣ расходы, но и представлять возможность заплатить долги двухъ истекшихъ годовъ, простирающіеся до 3,000,000 фр. Министръ приписывалъ двумъ причинамъ цѣтущее состояніе финансово: постепенному расширению торговли и уничтоженію тайного провоза товаровъ. Итогъ бюджета на 1839 годъ, составляетъ 99,502,982 фр. слѣдовательно 85,848 франк. менѣе противу минувшаго года.

— Шпага, предназначенная постановленіемъ Палаты Маршалу Жерару, за взятіе Антверпенской цитадели, уже готова и отослана Министру Иностранныхъ дѣлъ, для препровожденія въ Парижъ. На золотомъ эфесѣ, богато осыпанномъ бриліантами, изображены аллегорически разныя побѣды Маршала а въ особенности при взятіи означенной цитадели.

16-го Ноября.

Король принималъ сегодня депутатію Сената, которая поднесла отвѣтный адресъ на рѣчъ Е. В. Послѣ того представлялся Королю въ аудіенції Секретарь Аглійскаго посольства.

— Белгійскіе кавалеры почетнаго легіона, подали прошеніе палатамъ сейма, о выдачѣ слѣдующаго имъ пенсіона, задержаннаго до сего времени Голландскимъ синдикатомъ. (O.G.P.P.)

Турция.

Константинополь, 23-го Октября.

Насихъ дніяхъ прибыль сюда нарочный изъ штаба войскъ, расположенныхъ въ Таврѣ и привезъ столь важныя извѣстія, что Министры немедленно собрались на совѣщаніе. Говорятъ, что правительство получило вновь свѣдѣнія о таинскихъ замыслахъ Вице-Короля и его сына, на счетъ покушенія возмутить племена Курдовъ. Говорятъ, что агенты Мехмеда-Али доставили имъ оружіе и военные снаряды.

— Изъ Персіи получено извѣстіе, будто бы Шахъ покорилъ Гератъ. Другіе утверждаютъ, что Аглійскія войска сдѣлали десантъ на Персидскіе берега и тѣмъ оживили мужество осажденныхъ. (O.G.P.P.)

Смѣсь.

Желѣзная дорога изъ проволоки.

Г-нъ Тубули, морской офицеръ, служащий въ Брестѣ, изобрѣлъ недавно желѣзную дорогу изъ проволоки. На желѣзномъ канатѣ, составленномъ изъ четырехъ проволокъ и утвержденномъ отвѣтно на двухъ концахъ дороги, ходить повозка съ тяжестью въ 75 килограммовъ, пробегая шесть лѣв въ часъ; съ увеличеніемъ тяжести, увеличивается и скоростьѣзды. Морской Префектъ, Генералъ Жаненъ и Директоръ Брестскаго Порта, были свидѣтелями этихъ любопытныхъ опытовъ. Пробная дорога имѣеть протяженія 340 метровъ. Теперь предполагаютъ устроить по этой системѣ дорогу между новымъ госпиталемъ и сосновымъ лѣсомъ, который служить мѣстомъ прогулки для выздоравливающихъ больныхъ.

Новоизобрѣтенные канаты.

Братья Ландauerы, въ Стутгартѣ, получили привилегію на новый родъ канатовъ, въ которыхъ витки не свиваются вмѣстѣ, а остаются отдельными, идн параллельно одна къ другой. Такой канатъ въ 1¹/₂ дюйма поддерживаетъ тяжесть въ 1,500 фунтовъ, не лопасть; когда прибавокъ тяжести заставитъ его лопнуть, онъ такъ равно разрывается, какъ будто перерѣзанъ ножницами; это доказываетъ, что на каждую витку действуетъ одинаковая сила. Канатъ въ 504 витки, имѣющій 3¹/₂ дюйма въ окружности и 111 футовъ въ длину, вѣсить только 19 фунтовъ, между тѣмъ какъ обыкновенный, такой же толщины и длины, вѣсить 51 фунтъ съ половиной.

Платиновые струны для фортепіано.

Музыкантъ Фишеръ предлагаетъ употреблять для фортепіано платиновые струны, вместо стальныхъ или медныхъ. По его словамъ, онъ болѣе упруги и гибки, и звуки, ими производимые, гораздо пріятнѣе. На нихъ не дѣствуютъ ни воздухъ ни сырость, и какъ платина удобно соединяется съ желѣзомъ, то легко можно сдѣлать составъ изъ этихъ двухъ металловъ, и струны изъ такового состава доставать играющимъ всѣ возможныя преимущества. (O.G.P.P.)

czaj się sporą, unikających wszelkich zapytań, które pomienionej sprawie zaszkodziły mogły.

— Na posiedzeniu izby deputowanych, złożył Minister skarbu budżet przychodów i wydatków na rok 1839. Z tego okazało się, że podatki uchwalone przez stany nie tylko pokryją roczny, ale nawet dozwolą spłacić dług z lat poprzednich pochodzący, w ilości 5,000,000 fr. Stan kwitnący skarbu przypisywał dwóm powodom: wzmagającemu się coraz silniej handlowi i przytumieniu defraudacji. Cały budżet na rok 1839, wynosi ogółem 99,502,982 fr., zatem mniej o 85,848 fr. jak w roku zeszłym.

— Szpada, która izby uchwały dla Marszałka Gérsard, jako dowód wdzięczności za zdobycie cytadeli Antwerpenskiej, jest już wykończona, i oddaną została Ministrowi spraw zagranicznych dla odesłania jej do Paryża. Na złotej rękojeści, suto dyamentami wysadzonej, przedstawione są w allegoryach zwycięstwa marszałka, a mianowicie wzięcie pomienionej cytadelli.

16 Dnia.

Król przyjmował dzisiaj deputacjê senatu, która mu złożyła adres odpowiedni na mowę tronową, nastepnie udzielił posłuchanie sekretarzowi angielskiego poselstwa w Londynie Sir George Hamilton.

— Belgijscy kawalerowie Legii honorowej, podali proshbę do izb sejmujących, o wypłacenie należącej im pensji, która syndykat hollenderski dotychczas im zatrzymał. (G.R.K.P.)

Турция.

Stambuł, 23-go Października.

W tych dniach przybył tu gonięc z g³ownej kwaterы wojska stojącego w Taurus, i przywióz³ tak wiele wiadomości, że natychmiast zebrał siê Ministrowie na uroczyste. Mówią, że nasz rząd otrzymał nowy dowód tajemnych zabiegów Vice-Króla i jego syna, w celu nakłonania do lokusu pokolenia Kurdów. Wyßłani Mehmed Alego mieli im nawet dostarczać broni i zapasów wojennych.

— Nadeszły z Persji wiadomości, że Szach miał zdobyć Herat; tymczasem inni utrzymują, że wojska angielskie, wylądowały na wybrzeżu perskim, dodały obłożonym nowej odwagi. (G.R.K.P.)

Rozmaitośc.

Droga żelazna z drótami.

P. Tubul, oficer marynarki w Brest, wynalazł niedawno drogę żelazną z drótami. Po linie skręconej z czterech drótów i umocowanej pionowo przy obu końcach drogi, posuwa się wóz z ciężarem 75 kilogramów, przebiegając po sześć mil na godzinę; z powiększeniem ciężaru, powiększa się i chyzość biegu. Prefekt marynarki, Jenerał Janin i dyrektor portu w Brest, byli naocznymi świadkami tego ciekawego doświadczenia. Urządzona na próbę droga ma 340 metrów długości. Obecnie zamierza urządzić tym sposobem drogę, między nowym szpitalem i lasem sosnowym, przeznaczonym na miejsce przechadzki dla konwalescentów.

Liny nowego wynalazku.

Bracia Landauer w Stutgarcie, otrzymali przywilej na nowy rodzaj lin, w których nitki nie skrczę się, lecz pozostają osobno, w kierunku równoleglim. Linata grubości 1¹/₂ cala mająca, utrzymuje ciężar 1,300 funtów, nie pękając; jeśli dodany ciężar zmuszą ją do pęknięcia, zerwanie to, tak jest równe, jak gdyby przecięto linię nożyczami; co dowodzi, że na każdej dźiale siła równa. Lina z 504 nitkami złożona, mająca 3¹/₂ cala grubości, a 111 stóp długości, waży tylko 19 funtów, gdy tymczasem lina zwyczajna, tejże grubości i długości, waży 51 funt.

Stróty platynowe do fortepianów.

Muzyk Fischer radzi używać do fortepianów strón platynowych, zamiast stalowych, lub mosiężnych. Są one bowiem, jak twierdzi, sprzyjalsze i giętalsze, a dźwięk wydaje daleko przyjemniejszy. Ani powietrze, ani wilgoć, nie ma na nie wpływ; że zaś platyna łatwo się łączy z żelazem, przeto można snadno robić aliaż z tych dwóch metalów, a struny z tego aliażu będą miały wszelkie, ile możliwości, dla grających zalety. (G.R.K.P.)